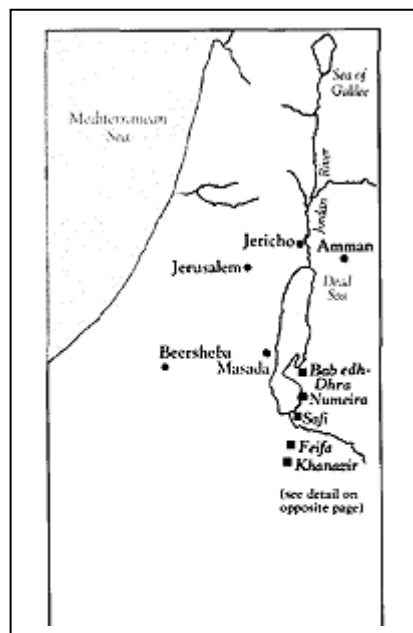


Bylaag 5: Sodom & Gomorra en die Stede van die Vlake.

Een van die groot argeologiese raaisels wat steeds Bybelse geleerdes en argeoloë pla, is die ligging van die vyf stede van die vlakte, SODOM, GOMORRAH, ADMAH, ZEBOIM en BELA, ook bekend as ZOAR. Hierdie stede was geleë in die Vallei van Siddim, wat volgens die Bybelse verslag die Dooie See geword het. [Gen 14:3]

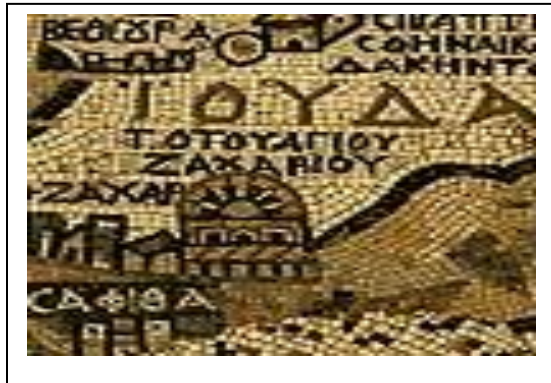
Tussen 1973 en 1979 het twee argeoloë, Walter E. Rast en R. Thomas Schaub, 'n gebied rondom die Suidooste van die Dooie See ondersoek en die oorblyfsels van vyf antieke dorpe gevind, elk aan die bokant van 'n klein *wadi* (rivier-bed).

Van Noord na Suid is die terreine: • Bab Edh-Dhra (eerste ontdek in 1924) • Numeira (gevind deur Rast en Schaub in 1973) • Safi • Feifa en • Khanazir. Die ligging van hierdie terreine is op die kaarte hieronder aangedui.



Wat veral van belang is, is dat Safi, een van die ontdekte terreine, geïdentifiseer word op die beroemde Madaba Mosaïek kaart wat net 'n uur se ry vanaf die terrein is. Die kaart wat op die vloer van 'n 6de-eeuse AD Bisantynse Kerk gevind is, identifiseer Safi katagories met Zoar, een van die vyf 'Stede van die Vlake'. Die vraag is dus, kan die ander vier terreine die ander verlore stede wees?

Al vyf terreine dateer uit dieselfde argeologiese tydperk, die Vroeë Bronstydperk wat konvensioneel gedateer word van 3150-2350 vC. Die terrein van Numeira is omstreeks 2350 vC deur vuur vernietig, volgens dieselfde konvensie. Dit was die einde van die Vroeë Bronstydperk.



Die hoofterrein van Bab edh Dhra, wat reg aan die rand van die Lisan skiereiland lê, wat in die Dooie See uitsteek, bestaan uit 'n dorp en 'n begraafplaas wat 'n geskatte 500,000 mense (half miljoen) grafte bevat. Dit is die enigste skatting ooit wat deur die nou oorlede argeoloog Lapp gemaak is, wat oorspronklik aan die opnames van die argeologiese opgraving gewerk het. Rast en Schaub suggereer dat die 500,000 syfer 'n oor-skatting was.

Die skrywer van 'n artikel in die Biblical Archaeological Review (Vol. 6 no.5 pp 27ff) getiteld "Het Sodom en Gomorra Gevind" stel: "Minder as 'n halwe myl suidwes van die dorpsterrein van Bab edh-Dhra is die reuse begraafplaas. Die vroegste begrafnisse het plaasgevind omstreeks 3200 vC (konvensionele datering) SELF VOORDAT DIE DORP GEBOU IS.

Die begraafplaas is oor meer as 1,000 jaar as 'n begraafplaas gebruik. Dit moes nie net vir die mense van die nabye dorp gebruik gewees het nie, maar ook vir die groot nomadiese bevolking wat hulle dooies na die plek gebring het om weer begrawe te word..... daar was drie soorte grafte in die uitgebreide begraafplaas, die OUDSTE en meer talryke was die sogenaamde skaggrafte..... Na die dorp gevestig is, het die bevolking begin om die 'charnel' huise (beenhuise) te gebruik om hulle dooies te herbegrawe..... Een 'charnel' huis wat die bene van meer as 300 mense bevat, en ander meer as 200."

Die eerste nedersetting by Bab edh-Dhra is omstreeks 3200 vC (konvensionele datering) gestig. Die argeoloë Rast en Schaub suggereer dat hierdie vyf stede die stede van die vlakte kan wees... Dit moet opgemerk word dat die meerderheid van die dooies wat by die terrein gevind is, gedateer word 1,800 jaar VOORDAT die terreine uiteindelik vernietig is.